



Innspill til Nordens Velferdssenter ved utarbeidelse av «Handlingsplan for nordisk samarbeid om funksjonshinder 2018-2020.

NHS mener at: Kulturministrene, utdanningsministrene og helseministrene i Norden har et ansvar for å sette i gang tiltak i samhandling med frivillige organisasjoner som kan gi bedre tilgjengelighet for kulturopplevelser og idrettsopplevelser, gjøre utdanningsløp bedre tilrettelagt for hørselshemmede i Norden og ta på alvor at omlag 15% av Nordens innbyggere har en hørselshemming. Dette utgjør 4 millioner mennesker og er en stor folkehelseutfordring. Derfor må:

1. Ta fram jämförbar statistik - eventuellt genom NOMESKO och NOSOSKO på området i syfte att underlätta vardagen för hörsel- och synskadade (Vedtatt av Nordisk Ministerråd).
 - a. *NHS og NASU samhandler i denne forbindelse og spiller også inn Forskningsinstituttet Hørselbron AB som en samarbeidspartner for å få ønskede resultat!*

2. Genomföra en gemensam nordisk konferens på temat hörsel- och synnedsettning där syftet är att lyfta fram goda exempel. (Vedtatt av Nordisk Ministerråd).
 - a. *Nordisk Råd arrangerer Konferanse i samarbeid med NHS og NASU våren 2018 i Norge, østlandsområdet.*
 - b. *Samarbeid om innhold*
 - c. *Samarbeid om foredragsholder*
 - d. *HLF har sitt LM 21.-24. juni 2018 på Sundvolden. Vurdere en slik konferanse i forkant av HLFs Landsmøte.*

3. Nordens välfärdscenter har nyligen genomfört ett projekt kring kvalitet inom äldreomsorgen. Hörsels- och synnedsettning bör ingå som en del av en kvalitativ vård! (Nordisk Ministerråd).

4. At alle ferdigproduserte TV-programmer og alle direktesendte programmer må bli tekstet på de nordiske språk.

5. At alle debatter i de nordiske lands parlamenter blir tolket, både skriveolket og tegnspråktolket.

6. Unge mennesker i et utdanningsløp må få bedre hørselsteknisk tilrettelegging i skolene og i universitetene. Dette for blant annet å øke studentmobiliteten i Norden.



7. **Kompetanseheving av ansatte innenfor hørselsfeltet i hele omsorgskjeden i kommunene eller ortene. Modell «Ringeriksprosjektet».**

8. **Et kompetanseløft, eldre som brukere av sosial og servicesystem, samt teknologi. Samtaleforsterkere til alle sykehjem i Norden.**

Morten Buan
Hørselhemmedes landsforbund

Eija Isaksson
Kuuloliitto ry

Mikalea Nylander
Svenska hörsselförbundet rf

Hjortur H. Jónsson
Heyrnarhjálp

Mattias Lundekvam
Hörselskadades Riksförbund

Majbritt Garbul Tobberup
Høreforeningen

Jakup Danielsen
Felagid fyri hoyribrekad i Fearoyum

Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté är ett samarbetsorgan för ömsesidigt lärande och förståelse mellan hörselskadades organisationer i Norden. NHS fungerar som ett forum för koordinering av nordiska synpunkter i förhållande till arbetet med hörselskadades intressen i Europa. I samarbetskommittén ingår hörselskadades centralorganisationer från nordiska länderna.

Høreforeningen
Danmark

HLF (Hørselhemmedes Landsforbund)
Norge

Svenska hörsselförbundet rf
Finland

Kuuloliitto ry
Finland

Hörseltjänst rf
Finland

Hörselskadades Riksförbund (HRF)
Sverige

Heyrnarhjálp
Island

Felagid fyri hoyribrekad i Fearoyum
Färöarna